

15 november 2023

Grootste deel politieke partijen wijst biomassaverbranding af

Comité Schone Lucht lanceert kieswijzer Biomassaverbranding

Alle politieke partijen hebben biomassaverbranding als onderwerp in hun verkiezingsprogramma. De omvang van de tekst die gewijd wordt aan biomassaverbranding, varieert sterk. Zo geeft de Partij voor de Dieren een uitgebreide toelichting waarom biomassaverbranding een valse klimaatoplossing is. Andere partijen besteden er slechts één zin aan zoals deze: “De PVV wil voor u geen biomassa”. Nieuw Sociaal Contract geeft aan zeer kritisch tegenover het verbranden van biomassa om energie op te wekken, te staan. De bezwaren tegen biomassaverbranding komen duidelijk aan de orde.

Meest duidelijk en concreet

In haar verkiezingsprogramma is de Partij voor de Dieren het meest duidelijk en uitgebreid over biomassaverbranding. De partij wil zo snel mogelijk een verbod op het verbranden van houtige biomassa voor de opwekking van warmte en elektriciteit. De bouw van nieuwe biomassacentrales wordt gestaakt en subsidies worden per direct gestopt. De kolencentrales worden zo snel mogelijk gesloten en worden niet omgebouwd tot biomassacentrales.

Kort en krachtig tegen

Daarna volgt een groep die zich vaak kort en krachtig uitspreekt tegen biomassaverbranding voor warmte en elektriciteit. Dit zijn in alfabetische volgorde: BIJ1, D66, FVD, JA21, PVDA-GL, PVV, SP. Een aantal partijen willen geen grootschalige import van biomassa: BBB, SGP, VOLT (geen import van buiten EU). NSC staat zeer kritisch tegenover het verbranden van biomassa om energie op te wekken.

Negatieve emissies

CDA en VVD zetten in op negatieve emissies (het onttrekken van CO₂ aan de atmosfeer). Daarbij wil het CDA in ieder geval de locatie van één van de kolencentrales die in 2030 geen kolen meer mogen verbranden, benutten voor het realiseren van infrastructuur voor negatieve emissies. De VVD zet in op negatieve emissies om de reductiedoelen te halen door middel van de realisatie van één elektriciteitscentrale met negatieve emissies in Nederland (daarbij is de VVD niet duidelijk of het om een gas- of kolencentrale gaat).

ChristenUnie wil het verbranden van biomassa op den duur verbieden, tenzij dit met de afvang van CO₂ aantoonbaar tot negatieve emissies kan leiden.

Tegen ombouw kolencentrales naar 100% biomassa

Een aantal partijen keert zich juist expliciet tegen de volledige ombouw van kolencentrales naar 100% biomassa met CO₂-afvang en -opslag, ook wel BECCS genoemd (PVDD, PVDA/GL en partijen die

tegen biomassa zijn¹). Deze zgn negatieve emissies in de vorm van BECCS (biomassaverbranding met CCS) wordt door de wetenschap duidelijk bestreden en gezien als een valse klimaatoplossing.^{2 3}

Een ranking van de politieke partijen wat betreft hun standpunt tegen biomassaverbranding is opgenomen in onderstaande tabel.

Kieswijzer Biomassa van Comité Schone Lucht: Ranking politieke partijen ten aanzien van hun standpunt tegen biomassaverbranding in hun verkiezingsprogramma

Plaats	Partij	Statements partij in verkiezingsprogramma
1	Partij voor de Dieren	Zo snel mogelijk verbod op verbranden van houtige biomassa voor opwekking van warmte en elektriciteit. Bouw van nieuwe biomassacentrales wordt gestaakt en subsidies worden per direct gestopt. Kolencentrales worden zo snel mogelijk gesloten en worden niet omgebouwd tot biomassacentrales.
2	BIJ1, D66, FVD, JA21, PVDA/GL, PVV, SP	Stop op biomassa. Variërend van oa: 'biomassasubsidies direct stoppen', 'na stop op biomassa-warmte zsm stop op biomassa-elektriciteit', 'bestaande biomassacentrales uitfaseren/ geen nieuwe biomassacentrales/geen bijstook meer in kolencentrales', 'de partij wil voor u geen biomassa', 'tegen iedere vorm van houtgestookte biomassacentrales'.
3	BBB, SGP, Volt, NSC	BBB: geen grootschalige import biomassa SGP: tegen grootschalige houtkap en bijbehorende import voor energiecentrales Volt: geen biomassa van buiten EU NSC: staat zeer kritisch tegenover het verbranden van biomassa om energie op te wekken.
4	ChristenUnie en DENK	CU: verbranden van biomassa op den duur verbieden, tenzij dit met de afvang van CO2 aantoonbaar tot negatieve emissies kan leiden. DENK: geen extra bomenkap
5	CDA en VVD	zetten in op negatieve emissies (het onttrekken van CO2 aan de atmosfeer). BECCS behoort daarbij tot de opties.

Bosbescherming

ChristenUnie, D66 en Partij voor de dieren gaan expliciet in op bosbescherming.

D66 schaft houtexploitatie door kaalkap af vanwege de schade aan biodiversiteit en koolstofopslag. Exploitatie van bos vindt voortaan uitsluitend plaats door middel van selectieve uitdunning (het zgn uitkapbeheer). De Wet natuurbescherming wordt daartoe aangepast.

Bij de PVDD worden bestaande bossen echt beschermde bossen. Dus geen kap voor houtproductie, dode bomen blijven liggen en dieren worden niet gestoord.

Bijlagen:

1. Samenvatting standpunten biomassaverbranding van politieke partijen
2. Teksten over biomassaverbranding in verkiezingsprogramma's 2023

¹ Motie tegen stimulering BECCS dd 20 juni 2023: <https://www.partijvoordedieren.nl/moties/motie-teunissen-van-raan-over-de-stimulering-van-beccs-uit-het-aanvullende-klimaatpakket-schrappen>

² Wetenschap: <https://comiteschonelucht.nl/wp-content/uploads/2023/10/Verklaring-van-wetenschappers-en-economen-over-BECCS-met-bosbiomassa-26-2-2021-Nederlandse-vertaling.pdf>

Wetenschapper Searchinger tijdens Rondetafel biomassa, Tweede Kamer 15 juni 2023: https://comiteschonelucht.nl/wp-content/uploads/2023/07/1-dr.-Timothy-Searchinger_230615-def-Postion-paper-Tim-Searchinger-Princeton-University-VS-RTG-Biomassa.pdf

³ FERN: https://www.fern.org/fileadmin/uploads/fern/Documents/2022/Six_problems_with_BECCS_-_2022.pdf

CSL: <https://comiteschonelucht.nl/wp-content/uploads/2023/10/BECCS-een-averechtse-klimaatoplossing-en-valse-belofte-Comite-Schone-Lucht-27-sept-2023.pdf>

Bijlage 1. Samenvatting standpunten biomassaverbranding van politieke partijen

Stoppen met biomassa

BIJ1: Subsidies voor biomassacentrales worden per direct stopgezet.

D66: Na de stop op subsidies voor biomassa voor de opwek van warmte, stoppen we ook zo snel mogelijk met het gebruik van biomassa voor de productie van elektriciteit.

FVD: Stoppen met de plaatsing van biomassacentrales. Stoppen met de massale bomenkap ten behoeve van biomassacentrales.

JA21: Stoppen met houtige biomassa: geen oerbossen verbranden om op papier 'groene' energie op te wekken die in de praktijk meer CO₂ uitstoot dan kolen en gas.

PVDA-GL: Bestaande biomassacentrales faseren we uit en er komen geen nieuwe centrales bij. We stoppen met subsidies voor het gebruik van biomassa in kolencentrales, zodat er geen bijstook van biomassa meer mogelijk is.

PVDD: Het verbranden van hout voor energie is nooit een goed idee geweest: het verergert het klimaatprobleem, draagt bij aan de biodiversiteitscrisis en is ook nog eens slecht voor de gezondheid van omwonenden.

PVV: De PVV wil voor u geen biomassa.

SP: We zijn tegen iedere vorm van houtgestookte biomassacentrales, omdat deze de luchtkwaliteit en gezondheid van omwonenden schaden en voor extra CO₂-uitstoot zorgen.

Geen import/ geen import van buiten EU

BBB: Overige grootschalige biomassa vinden wij niet duurzaam. Wij zijn dus tegen de import van grootschalige biomassa en te verbranden afval. Lokale biomassa reststromen die bijvoorbeeld vrijkomen bij regulier bosbeheer, kunnen voor kleinschalige lokale energieopwekking worden benut.

SGP: De SGP is tegen grootschalige houtkap en bijbehorende import voor energiecentrales, ook niet onder druk van nationale duurzaamheidsambities. Geïmporteerde biomassa dient aan strikte duurzaamheidseisen te voldoen en van Europese oorsprong te zijn.

Volt: We importeren geen biomassa van buiten de EU.

Zeer kritisch ten opzichte van biomassaverbranding

NSC: We staan zeer kritisch tegenover het verbranden van biomassa om energie op te wekken. We stimuleren de toepassing van biobased grondstoffen – zoals hout en vezels – voor hoogwaardige toepassingen in onder meer de bouw en de chemie.

ChristenUnie: Maak hoogwaardig gebruik van biomassa. Verbranden van biomassa wordt op den duur verboden, tenzij dit met de afvang van CO₂ aantoonbaar tot negatieve emissies kan leiden.

Kleinschalig, lokaal gebruik

Volt: Het gebruik van biomassa zal zorgvuldig en klein moeten zijn. We kappen geen hele bossen voor het opwekken van elektriciteit. Die elektriciteit wekken we op met hernieuwbare middelen en kernenergie. We gebruiken alleen de biomassa die als reststof van bestaande processen overblijft, en uitsluitend voor zaken waar nog geen alternatief voor is, zoals biokerosine. De CO₂ die hierbij vrijkomt, vangen we af en slaan we op.

BBB: Lokale biomassa reststromen die bijvoorbeeld vrijkomen bij regulier bosbeheer, kunnen voor kleinschalige lokale energieopwekking worden benut.

Denk: Biomassa kan nog steeds een bijdrage leveren maar alleen als het restromen betreft en niet leidt tot extra bomenkap.

Geen BECCS

BECCS staat voor biomassaverbranding met CO₂-afvang en – opslag (CCS).

Alle partijen die willen stoppen met grootschalige biomassa:
BBB, BIJ1, Denk, FVD, JA21, NSC, PvdA-GL, PVDD, PVV, SP, Volt.

Conversie kolencentrale naar BECCS

CDA: We beginnen met het bouwen van de infrastructuur die nodig is om negatieve emissies (het onttrekken van CO₂ aan de atmosfeer) te realiseren en benutten daarvoor in ieder geval de locatie van één van de kolencentrales die in 2030 geen kolen meer mogen verbranden.

VVD: We zetten in op negatieve emissies om de reductiedoelen te halen door middel van de realisatie van één elektriciteitscentrale met negatieve emissies in Nederland. Hierbij zijn we streng op duurzaamheidskaders.

Bosbescherming

ChristenUnie: Minimaal 10% meer bos. Er moet (in 2030) 37.000 hectare aan bos bij (conform het huidige overheidsbeleid). Bosuitbreiding wordt via een programmatische aanpak stapsgewijs gerealiseerd. De regie daarvoor ligt bij het Rijk en de Provincies. Dat is goed voor de biodiversiteit, het vastleggen van CO₂ en voor de mens. Multifunctionele bossen leveren een belangrijke bijdrage aan recreatie, natuur en circulaire grondstof. Nieuwe bossen kunnen hier een belangrijke rol in vervullen. Daarnaast moeten we ook goed zorgen voor de bestaande bossen. We streven naar maximale biodiversiteit, dus inheemse bomen.

D66: De Nederlandse bossen worden voortaan als permanente bosesystemen beheerd. Daarmee beschermen we de biodiversiteit, de vegetatie, de bosbodem en het bodemleven en neemt de vastgelegde hoeveelheid CO₂ en natuurbeleving toe. Houtexploitatie door kaalkap doet dat allemaal niet en wordt daarom afgeschaft. Exploitatie van bos vindt voortaan uitsluitend plaats door middel van selectieve uitdunning, het zogenoemde uitkapbeheer. De Wet natuurbescherming wordt daartoe aangepast.

PVDD: We planten massaal inheemse en klimaatbestendige bomen en bossen in eigen land en kennen deze een beschermd status toe. Bestaande bossen worden echt beschermd bossen. Dus geen kap voor houtproductie, dode bomen blijven liggen en dieren worden niet gestoord. Doordat we flink investeren in meer natuur in ons land, komt er meer ruimte voor recreatie op plekken waar dieren en natuur daar geen hinder van ondervinden.

Bijlage2. Teksten over biomassaverbranding in verkiezingsprogramma's 2023

Politieke partijen in alfabetische volgorde

BBB

https://boerbürgerbeweging.nl/wp-content/uploads/2023/10/BBB_VERKIEZINGSPROGRAMMA_NOV2023_Corr5.pdf

Pagina 116

- Lokale biomassa reststromen die bijvoorbeeld vrijkomen bij regulier bosbeheer, kunnen voor kleinschalige lokale energieopwekking worden benut.
- Overige grootschalige biomassa vinden wij niet duurzaam. Wij zijn dus tegen de import van grootschalige biomassa en te verbranden afval.

BIJ1

<https://bij1.org/wp-content/uploads/2022/07/beginselprogramma.pdf>

Pagina 14

- Subsidies voor biomassacentrales worden per direct stopgezet.

Pagina 15

- Er komt een nationaal bomenplan om het aantal bomen in 369 Nederlandse steden fors uit te

breiden.

Pagina 16

- Er komt een algeheel verbod op de import, handel en doorvoer van producten die leiden tot ontbossing. Hierbij wordt kritisch gekeken naar het aanplanten van compensatiebossen als schijnoplossing. De financiering van ontbossing, landroof en productie van fossiele brandstoffen wordt voor zowel private als publieke financiële instellingen onmogelijk.

CDA

<https://d14uo0i7wmc99w.cloudfront.net/CDA%20Verkiezingsprogramma.pdf>

Pagina 33

4.9. We beginnen met het bouwen van de infrastructuur die nodig is om negatieve emissies (het onttrekken van CO₂ aan de atmosfeer) te realiseren en benutten daarvoor in ieder geval de locatie van één van de kolencentrales die in 2030 geen kolen meer mogen verbranden.

Pagina 42

5.2. We blijven investeren in windenergie op zee, zonne-energie, duurzame biomassa, energiebesparing, aardwarmte, aquathermie en schone brandstoffen.

ChristenUnie

<https://www.christenunie.nl/verkiezingsprogramma>

Pagina 61

- Maak hoogwaardig gebruik van biomassa. Bij het gebruik van biomassa in de energievoorziening moet rekening gehouden worden met effecten op bijvoorbeeld biodiversiteit en voedselvoorziening. De inzet van biomassa is gericht op hoogwaardige toepassingen, zoals bijmengen van biobrandstof in de luchtvaartsector en groen gas in het aardgasnetwerk.
-Verbranden van biomassa wordt op den duur verboden, tenzij dit met de afvang van CO₂ aantoonbaar tot negatieve emissies kan leiden.

Pagina 62

- Investeer in de opslag van industriële CO₂-emissies. De opslag van CO₂ is een tijdelijke transitie maatregel op weg naar een emissievrije economie, maar noodzakelijk om de doelstellingen op tijd te halen.
- CO₂-afvang bij de industrie kan worden gefaciliteerd door hiervoor een beperkte infrastructuur aan te leggen. Deze is gericht op de basisindustrie waar CO₂-emissies in het primaire proces vrijkomen. Deze investeringen mogen niet ten koste gaan van investeringen die emissies voorkomen.

Pagina 79

- Groen stedelijk gebied. Elke Nederlander moet vanuit huis makkelijk in de natuur kunnen komen, daarvoor is een groen en waterrijk netwerk door het hele land nodig. Gemeenten zorgen bij nieuwbouw voor voldoende groen. Nieuwbouw wordt groen ontworpen. Bij nieuwbouw wordt inpasbaarheid van natuurlijk groene ruimte ruimschoots meegenomen. Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in de stad te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen. Het verkrijgen van vergunningen voor de kap van bomen moet moeilijker worden. Bomen van 30 jaar of ouder mogen niet worden gekapt, tenzij er een dwingend belang is.
- Minimaal 10% meer bos. Er moet 37.000 hectare aan bos bij. Bosuitbreiding wordt via een programmatische aanpak stapsgewijs gerealiseerd. De regie daarvoor ligt bij het Rijk en de Provincies. Dat is goed voor de biodiversiteit, het vastleggen van CO₂ en voor de mens. Multifunctionele bossen leveren een belangrijke bijdrage aan recreatie, natuur en circulaire grondstof.
-Nieuwe bossen kunnen hier een belangrijke rol in vervullen. Daarnaast moeten we ook goed zorgen voor de bestaande bossen. We streven naar maximale biodiversiteit, dus inheemse bomen.

We streven naar optimale, inheemse biodiversiteit in de natuurbossen. In de multifunctionele bossen gaan biodiversiteit, houtoogst en recreatie evenwichtig samen.

D66

https://d66.nl/wp-content/uploads/2023/10/DEF_D66_VKP2023_2023-2027.pdf

Pagina 15

- We zetten wereldwijd in op het tegengaan van ontbossing in de strijd tegen klimaatverandering en we zetten in op grootschalige duurzame herbebossing. De bindende zorgvuldigheidseisen die in de Europese ontbossingsverordening zijn vastgelegd voor bedrijven, worden ook van toepassing op financiële instellingen.

Pagina 17

- Negatieve emissies moeten worden gereguleerd en gestimuleerd. Hiervoor komt een aparte doelstelling. Negatieve emissies mogen alleen worden toegepast om niet-vermijdbare emissies te compenseren. We stellen duidelijke voorwaarden aan 'carbon credits' en CO2-compensatie die bedrijven aanbieden en zorgen voor eenduidige regelgeving, zodat deze ook met zekerheid leiden tot CO2-reductie.

Pagina 20

- We zetten biograndstoffen zo hoogwaardig mogelijk in.
- Na de stop op subsidies voor biomassa voor de opwek van warmte, stoppen we ook zo snel mogelijk met het gebruik van biomassa voor de productie van elektriciteit.

Pagina 166

- De Nederlandse bossen worden voortaan als permanente boscosystemen beheerd. Daarmee beschermen we de biodiversiteit, de vegetatie, de bosbodem en het bodemleven en neemt de vastgelegde hoeveelheid CO2 en natuurbeleving toe.
- Houtexploitatie door kaalkap doet dat allemaal niet en wordt daarom afgeschaft.
- Exploitatie van bos vindt voortaan uitsluitend plaats door middel van selectieve uitdunning, het zogenoemde uitkapbeheer. De Wet natuurbescherming wordt daartoe aangepast.

Pagina 173

- Een schone lucht is niet vrijblijvend. Ons doel is om in 2030 de gezondheidsschade als gevolg van luchtkwaliteit te halveren. Daarom stellen we deelname aan het Schone Luchtakkoord verplicht en worden er bindende doelen opgenomen voor verbetering van de luchtkwaliteit, waarbij de WHO-normering leidend wordt.

DENK

<https://www.bewegingdenk.nl/>

Pagina 53

- In plaats van fossiele bronnen zoals gas, olie en kolen zullen we over moeten schakelen op duurzame bronnen zoals windenergie, zonne-energie, getijdenenergie, en bepaalde soorten biomassa.

Pagina 54

- Biomassa kan nog steeds een bijdrage leveren maar alleen als het restromen betreft en niet leidt tot extra bomenkap.

FVD

https://fvd.nl/FVD_het_programma_van_hoop_optimisme_en_herstel_2023-2027.pdf

Pagina 81

Wij willen:

- Stoppen met de plaatsing van windturbines, zonneparken en biomassacentrales.
- Stoppen met de massale bomenkap ten behoeve van biomassacentrales.

JA21

https://ja21.nl/fileadmin/user_upload/Verkiezingsprogramma_TK_23_A4_v3.pdf

Pagina 16

- Stoppen met houtige biomassa: geen oerbossen verbranden om op papier 'groene' energie op te wekken die in de praktijk meer CO2 uitstoot dan kolen en gas.

NSC

https://storage.googleapis.com/groep-pieter-website/NSC_verkiezingsprogramma_2023_01.pdf

Pagina 56

- We stimuleren de toepassing van biobased grondstoffen – zoals hout en vezels – voor hoogwaardige toepassingen in onder meer de bouw en de chemie. We staan zeer kritisch tegenover het verbranden van biomassa om energie op te wekken.
- Het afvangen en opslaan van CO2 (CCS) mag niet afleiden van de noodzaak om het gebruik van fossiele grondstoffen af te bouwen. We accepteren dat CCS de komende jaren onderdeel is van de maatregelen die nodig kunnen zijn om de klimaatdoelen te halen.

PvdA-GL

<https://groenlinkspvda.nl/wp-content/uploads/2023/10/VKP-DEF-1.pdf>

Pagina 23

- We sluiten alle kolencentrales per 2025 en stellen een verbod in op fossiele reclames.
- Bestaande biomassacentrales faseren we uit en er komen geen nieuwe centrales bij. We stoppen met subsidies voor het gebruik van biomassa in kolencentrales, zodat er geen bijstook van biomassa meer mogelijk is.
- Reststromen uit de circulaire economie kunnen onder strenge voorwaarden worden gebruikt voor het opwekken van warmte.
- Hierbij is het verminderen van de vraag naar grondstoffen leidend en worden er strenge duurzaamheidseisen opgesteld voor de winning en het gebruik van biograndstoffen.

Pagina 29

- Het ondergronds opslaan van CO2, ook wel carbon capture storage (CCS), is een tijdelijke oplossing die grote vervuilers in staat stelt om langer te wachten met het overschakelen naar duurzame energie. We gaan daarom niet nog meer gemeenschapsgeld stoppen in CCS dan al is afgesproken. Dat geld kunnen we immers maar één keer uitgeven en wij steken het liever in hernieuwbare energie.

PvdD

<https://www.partijvoordedieren.nl/al-onze-idealen>

<https://assets.partijvoordedieren.nl/assets/algemeen/Verkiezingsprogramma-Tweede-Kamer-2023-Partij-voor-de-Dieren.pdf> (p16)

- De Partij voor de Dieren is vanaf dag 1 de aanjager geweest van het verzet tegen biomassacentrales. Het verbranden van hout voor energie is nooit een goed idee geweest: het verergert het klimaatprobleem, draagt bij aan de biodiversiteitscrisis en is ook nog eens slecht voor de gezondheid van omwonenden.
- De kolencentrales sluiten zo snel mogelijk en worden niet omgebouwd tot biomassacentrales.
- Het verbranden van hout voor energie is nooit een goed idee geweest: het verergert het klimaatprobleem, draagt bij aan de biodiversiteitscrisis en is ook nog eens slecht voor de gezondheid

van omwonenden.

- Het certificeringssysteem is zo lek als een mandje. Gelukkig groeit dit besef. Wat de Partij voor de Dieren betreft komt er zo snel mogelijk een verbod op het verbranden van houtige biomassa voor de opwekking van warmte en elektriciteit. De bouw van nieuwe biomassacentrales wordt gestaakt en subsidies worden per direct gestopt.
- Biobrandstoffen zijn geen duurzame oplossing voor de transport- en mobiliteitssector. Landbouwgewassen in de tank dragen bij aan biodiversiteitsverlies en bedreigen de voedselvoorziening. Er komt een einde aan de bijmengverplichting.
- Groen gas gemaakt van mest en ander agrarisch afval houdt de intensieve veehouderij in stand. We stoppen met mestvergisters.

CCS (p16)

- Het afvangen en opslaan van broeikasgassen (carbon capture and storage, CCS) stimuleert bedrijven door te gaan met vervuiling. We stoppen met CCS en draaien de subsidiekraan dicht.

Pagina 21 (Bossen)

- We gaan we massaal nieuwe bomen planten en oude bomen en bossen beschermen en versterken.
- Nederland speelt een belangrijke rol in de wereldwijde ontbossing en heeft dus ook de kans een belangrijke (voorbeeld)rol te spelen in het stoppen daarvan. Honderden miljoenen dieren in de Nederlandse veehouderij worden dagelijks soja gevoerd afkomstig van plantages waarvoor tropisch regenwoud is gekapt. Levensmiddelen en veevoerfabrikanten verwerken nog steeds veel palmolie in hun producten, niet omdat dat nodig is, maar simpelweg omdat het een goedkope grondstof is. En voor het verbranden van hout voor energie in onze biomassacentrales worden bomen gekapt in natuurgebieden in Estland en de VS. Wat de Partij voor de Dieren betreft stopt Nederland direct met deze praktijken en starten we met het wereldwijd echt beschermen van bossen.
- We planten massaal inheemse en klimaatbestendige bomen en bossen in eigen land en kennen deze een beschermd status toe.
- Bestaande bossen worden echt beschermd bossen. Dus geen kap voor houtproductie, dode bomen blijven liggen en dieren worden niet gestoord. Doordat we flink investeren in meer natuur in ons land, komt er meer ruimte voor recreatie op plekken waar dieren en natuur daar geen hinder van ondervinden.
- De vergunningverlening voor het kappen van bomen wordt aangescherpt, zodat bomen niet langer zonder zwaarwegende redenen sneuvelen. Wanneer een boom echt niet langer kan blijven staan, verdient het verplaatsen van bomen altijd de eerste voorkeur boven kappen. De rust- en nestelplaatsen van dieren worden beschermd en er wordt niet gekapt in het broed- en zoogseizoen. Er komen zware sancties op het illegaal kappen van bomen.
- Er komt wetgeving die voorkomt dat producten of financieringen bijdragen aan (wereldwijde) ontbossing en vernietiging van ecosystemen en soorten.

Pagina 81

- Een grote boom haalt CO2 uit de lucht, bevordert biodiversiteit, heeft een dempend effect bij wateroverlast en droogte en werkt bij hitte net zo verkoelend als tien airco's: niet kappen, maar planten dus! We scherpen criteria voor kapvergunningen flink aan en kiezen voor massale aanplant van bomen: ten minste één nieuwe boom per inwoner per jaar, waarbij we naast het aanleggen van natuurgebieden ook juist bomen in de bebouwde kom gaan aanplanten.

PVV

<https://www.pvv.nl/verkiezingsprogramma.html>

Pagina 23:

- De PVV wil voor u geen biomassa.

SGP

<https://sgp.nl/verkiezingsprogramma>

Bijlage bij verkiezingsprogramma, pagina 48

Pagina 48. 724. De SGP wil meer inzet op (innovatieve) energiebronnen met een voorspelbare productie. Het Rijk moet daarom (relatief) meer geld uittrekken voor de ontwikkeling en opschaling van alternatieve energiebronnen, zoals aquathermie, geothermie, kernenergie, getijdenenergie en 'superkritische' vergassing van biomassaströmen.

Pagina 49. 730. CO₂-afvang en opslag is een relatief goedkope manier om CO₂-doelen te halen. De afhankelijkheid van import van fossiele brandstoffen blijft echter. Het is daarom een tijdelijke oplossing. Niet meer, niet minder.

Pagina 49. 731 De SGP is tegen grootschalige houtkap en bijbehorende import voor energiecentrales, ook niet onder druk van nationale duurzaamheidsambities. Voor zover biomassa nodig is voor energieproductie, dan moet ingezet worden op biomassa uit reststromen en op raffinage van biomassa, waarbij hoogwaardige toepassingen voorrang hebben op laagwaardige.

Pagina 49. 732 Geïmporteerde biomassa dient aan strikte duurzaamheidseisen te voldoen en van Europese oorsprong te zijn. Door middel van Europese afspraken kan het duurzame karakter van de biomassa immers geborgd worden.

SP

https://www.sp.nl/sites/default/files/sp_verkiezingsprogramma_2023-2027.pdf

Pagina 15

-We zijn tegen iedere vorm van houtgestookte biomassacentrales, omdat deze de luchtkwaliteit en gezondheid van omwonenden schaden en voor extra CO₂-uitstoot zorgen.

-Biobrandstoffen die uit afval gewonnen worden en niet leiden tot luchtverontreiniging kunnen een tijdelijk alternatief zijn. Biomassa en biobrandstoffen zijn geen alternatief zolang die onvoldoende uit afval gewonnen kunnen worden.

Pagina 16

-Zo verbeteren we ook de natuur en biodiversiteit. We schalen het Natuurnetwerk Nederland op naar de oorspronkelijke Ecologische Hoofdstructuur. Met een nationaal bomenplan gaan we voor elke Nederlander een boom planten. Deze bossen worden vervolgens ecologisch beheerd.

Volt

https://voltnederland.org/storage/doc/voltnederland_verkiezingsprogramma_2023.pdf

Pagina 36

- Het gebruik van biomassa zal zorgvuldig en klein moeten zijn.

- We kappen geen hele bossen voor het opwekken van elektriciteit. Die elektriciteit wekken we op met hernieuwbare middelen en kernenergie.

- We gebruiken alleen de biomassa die als reststof van bestaande processen overblijft, en uitsluitend voor zaken waar nog geen alternatief voor is, zoals biokerosine. De CO₂ die hierbij vrijkomt, vangen we af en slaan we op.

- We importeren geen biomassa van buiten de EU.

VVD

<https://www.vvd.nl/wp-content/uploads/2023/10/Verkiezingsprogramma-VVD-2023-2027-1.pdf>

Pagina 62

- CO₂-opslag en -hergebruik spelen een onmisbare rol in de klimaatdoelen tot 2030 en erna. Het opvangen van CO₂ en het bij voorkeur hergebruiken ervan of anderszins onder de grond stoppen ervan is cruciaal om de klimaatdoelen te halen. Niet alleen om emissies uit de industrie te verminderen, maar

ook om bijvoorbeeld blauwe waterstof mogelijk te maken. We blijven de rol van CO₂-opslag en -hergebruik voorlopig dus doorzetten.

- We zetten in op negatieve emissies om de reductiedoelen te halen door middel van de realisatie van één elektriciteitscentrale met negatieve emissies in Nederland. Hierbij zijn we streng op duurzaamheidskaders. We verhogen het plafond in de SDE ++.

Pagina 63

- We normeren afvalverbrandingsinstallaties op hun uitstoot. Aangezien deze centrales ook groenafval verbranden, worden hier ook negatieve emissies gerealiseerd. Deze negatieve emissies zijn nodig in een klimaatneutrale samenleving.

50Plus

https://50pluspartij.nl/wp-content/uploads/2023/10/Verkiezingsprogramma-50PLUS_LR-1.pdf

Biomassaverbranding wordt niet genoemd.